„ЗАСТАВА“ излази редовно средом петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
за целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 55. У Новом Саду у уторак 14. (26.) априла 1887. ГОДИНА XXII.

КО ЈЕ ГОСПОДАР У СТРАНЦИ?

Странка је приморана доста ћутати. Она се често вара у онима које изабере, превари се у многом чему, али бар на општем великом збору има реч. То је њен дан.

Многи су пробали да изиграју ову ил ону странку. Нотабилитети су сазвали збор нар. слоб. странке у Кикинди, дакле у месту, у ком не беше онда ни десет људи нар. слоб. странке. Ал чак и они не смедоше тако јавно, отворено да газе права странке, као што се данас чини с неке стране. Нотабилитети су употребили лукавство, али чак ни они нису имали куражи да на суров начин у име странке неке зову на збор а неке не. Нису имали смелости рећи: Ко не мисли као ми, нек не долази на збор.

Највећа власт у странци, то је општи страначки збор. Нема никога који може прописати збору, да нешто несме изменити; нема никога, ко може ма коме члану збора унапред закључати улазак. То сад учинише др. Полит и другови. Политичка историја не познаје овако дрског примера. Зар има ико права великом страначком збору прописивати: „Ово не смеш радити.“ Зар има ико права, да зове на збор срп. нар. слоб. странке само неке чланове, а неке не? Такав збор није збор странке, такав збор не почива на темељу слободног, узајамног договора, такав збор почива на грубој — диктатури.

Па кад сте се, господо, начинили паше у странци, зашто бар нисте отворени диктатори, зашто незавијено не кажете: „Ми наређујемо ово и ово...“ Не би вас нико слушао, јел?

А мислите зар: сад вас неће народ провидити, ако тражите неки крњи збор, збор коме мећете брњицу на уста? Мислите зар, народ ће сад казати: то је општи збор нар. слоб. странке? — Варате се.

Изволте бројати, и то добро бројати, људе, који ће доћи на тај крњи збор? А кад се после тога сазове општи бирачки збор срп. нар. слоб. странке, збор, на коме има сваком члану странке места, збор који ће слободно моћи решавати о свему, што се тиче странке, тада ћете видити, шта мисли странка.

Мислите зар господо сазивачи збора од 19. априла, испашће вам за руком да поцепате народ? Ви ћете бајаги звати једне, други ће звати друге. Преварили сте се! Ви сте могли рећи: „Нек дођу само Браниковци“, ви сте могли поименце звати неке и неке на збор, то право имате. Ал такав збор се ништа не тиче нар. слоб. странке као целине.

Српска народна слободоумна странка мора доћи до општег бирачког збора! Са тог бирачког збора не сме бити ни један члан искључен, на том бирачком збору не сме нико унапред ништа прописати, па ма се тај звао сто пути др. Полит. Општи збор народне слободоумне странке са правом слободног договора је највећа власт у странци, што тај збор реши, то ће бити, и трипут вам велимо то ће бити, а што реше поједини људи у странци, то нек изволе сами извести — ако могу.

Толико господо унапред. Поправите дакле, ако хоћете и могнете што поправити, промислите добро о теме: Куд води ваш пут. По нашем мишљењу, он вас води у — усамљеност.

Сентомашки збор.

Бечкеречки „Глас“ има о сент. збору овај чланак:

Састао се и разишао. Многи ће јадиковати што је тако жалосне судбине био, што се није свршио с братимљењем, и загрљајем, многи ће помислити, ствар се разбила о личности, међу тим поред свега тога, што као људи жалимо личност која је највише страдала ипак нам изгледа овакав исход као нужна, неминовна посљедица свега онога што се дешавало за последње три године. Ко се иоле разуме у законима народне психологије, није се могао другом чему надати, него ономе, што се збило с др. Политом. Оно негодовање од стране народа, не из „gentry“, превртљиве богаштине, него из средине средњих сталежа, који су најистрајнији некористољубиви поборници наше народне ствари, — тај бурни протест није био наперен противу личности дра Полита, не, народ је само хтео да жигоше начело млитавости, нерешености.

Немојмо више замотавати и завијати, кад свако у себи осећа, да је рђав онај генерал, који у најодсуднијем часу, у очи пресудне битке баца копље у трње, а своју војску напушта самој себи.

Војска је с болом у души саслушала онда, да јој се воља сам дегредује, саслушала, ал се непредала. Она је и без водства сјајно одбила непријатељски напад у жестокој борби, сама се консолидовала и ојачала. И сад кад се убојни редови формирали, кад је дух у војсци развио се, очврснуо, ево опет генерала с идилског „сала“ да се стави на чело војсци. Не тако генерале, сам си се лишио чина; ако хоћеш с нами, хајд у просте војнике, па ако од сад заслужиш, даћемо ти по заслузи. То је био смисао оних громких узвика из хиљаду грла: „нећемо Полита!“

Војни суд на смрт осуђује такове војничке преступе, а народ не може друкчије нег онако као на збору у Сентомашу.

Субјективно узимајући ствар, можемо осећати учешће према личној непријатности, али шта много вреди жалити или радовати се — осећајна страна ништавна је тамо, где се догађаји врше по некој природној, неодољивој нужности.

За ту личну непријатност има др. Полит да захвали поглавито својим ужим пријатељима, који су видели и сазнали расположај оне грдне, претежне већине искупљеног народа, па су ипак тако олако, титрајући се, метнули на коцку сву његову репутацију. Лако је играти се или — или, кад се тиче туђе коже, и они га уведоше унутра да као оно Цезар самом својом појавом утиша узборкано море народног негодовања, да као оно римски генерал рекне само: дођох, видех, победих! Али се преварише, грозно преварише, народ недопусти но доказа, да уме да казни политичке преступе.

Ко уме да угуши у себи осетљивост, ко је кадар насупрот личним обзирима, објективно да пресуђује друштвене догађаје, неће се завести женским кукањем, увидеће да су ове данашње прилике нужна, природна еволуција у развитку народном.

У последње време свако је могао опазити да се кристалише у народу нашем једна стихија одлучна, искрена, отворена, та је стихија у претежној већини ила на народном збору, исто тако као што је и иначе по народу симпатија махом на њеној страни.

Она је у овим последњим годинама подржала дух народни, који је већ хтео да клоне и малакше, она је делима доказала да има и знања и воље и истрајности да послужи у јавности српској, па место да су старији људи прихватили снагу, која ваља да их подмлади, они је осорно отискују. Цепају се од своје омладине те се тако понавља иста она слика, коју је давао наш живот народни пре двајестину година — а све у доказ оне пословице народне: ништа ново пред богом.

Па као што су они бујношћу свога рада и ватреним родољубљем на јуриш задобили наклоност народа онда, тако ће исто по неодољивим природно друштвеним законима и данашња омладина свежином својих мисли брзо продрети у народ, да с њиме заједно озбиљно пораде, око општега напретка.

Хоћеду их старији потпомоћи, добро дошли — нећеду-ли, омладина иде сама напред!

* * *

„Воља Народа“ има врло опширан извештај о сентомашком збору. Ми тај извештај не можемо донети у целости, али ћемо донети бар то како описује тај лист последње тренутке збора. Ево: — . . . . Но таман Јаша Томић поче да говори, и збор утиша, а Вучетић који је међутим чуо, шта се намерава, притрчи Политу, те му почне говорити: „Ваљда нећете хтети из милости Јаше Томића да седнете на председничку столицу. Реците да не треба препоруке.“ И Полит заиста викне збору: „Ако ме нећете ја не требам препоруке!“ Таман је то изрекао, а Вучетић поче по ново са својим пристаницама викати: „Нећемо да слушамо!“ само да Томић не узмогне до речи доћи. Збор, који није знао, шта се на бини свршава, по ново се одазове громогласним. „Нећемо Полита!“

Док је дворана од те ларме брујала, приступи г. Маринковић из Панчева г. Политу, те му рече: „Никад се ја не бих надао од вас, г. Полит, да ћете хтети намећати се збору.“ У исти мах приступи г. Политу и г. Ђока Петровић из Вршца, те рече: „Та зар не видите, г. Полит, где је већина, шта хоће ти ваши људи, хоћеду ли нову Уљму?“ Обојици одговори Полит: „Ја нисам ништа знао, мени рече г. Вучетић, да сам изабрат, једногласно изабрат.“

У исти мах док се ово збивало с Политом, приступи неколико чланова политичном комесару, те га с погледом на зипарање Вучетићево запитају: Зар већина не може доћи до свог права, та ви видите и сами г. комесару, да је већина изабрала г. Цвејића за председника. Г. комесар одговори учтиво смешећи се: „Ја видим, где је већина, али почем је г. Гавански мени званично саопштио, да је г. Полит председник, то ја саветовање само под његовим председништвом могу допустити!“

Међу тим се неки почеше договарати, да се истакне трећа личност за председника, но то одби поп Каћански, рекав: „Ил Полит председник ил неће бити збора!“ У то г. комесар по ново замоли г. Томића, да покуша свет да утиша. Г. Томић устаде и свет се поче стишавати, но у тај мах рече Вучетић својим друговима: „Ако Томић свет утиша, Полит ће отступити и њихова ће бити победа, недајмо му до речи доћи —“ и одмах за тим поче по ново са својим друговима викати и зипарати. Г. Томић на то седе а комесар, видећи да зипарању нема краја, распусти збор.

Чим је збор распуштен и господа око „Браника“ почеше се један по један погнутом главом удаљавати, као да су лакше хтели поднети оне примедбе, које су им том приликом као киша на главу падале. Кад их је из дворане нестало, одједаред наступи слога а народ се уз громовито: „Живео Јаша Томић!“ крену на поље, носећи Томића на рукама и пратећи га до његова стана.

Тако се свршио — збор, и ми и опет велимо, народ нека суди, које крив, што се свршио — тако.

А по себи се разуме, да на томе остати неће, остати не сме — српски народ свог збора имати мора и имаће га.

Политички преглед.

Спор између Француске и Немачке. Мали заплет, који се заплео затварањем француског жељезничког комесара Шнебла од стране немачке полиције још никако да се расплете. Сад се ради на томе, да се докаже, е да ли је Шнебел на француском или немачком земљишту ухваћен и затворен и после, у опште зашто је ухваћен. Бизмарк је, вели се, изјавио, да је готов, да у том поступи по међународном праву, другим речма, да ће немачке власти пустити Шнебла, па онда и дати задовољења Француској, ако се докаже, да је Шнебл уваћен на француском земљишту и ако је ухваћен и затворен без узрока, т. ј. ако није је наговарао Французе у Елсаској и Лотарингији, да беже из немачке војске. Но до данас се још није доказало ни једно, ни друго. Ствар је међутим у овом: Из тога малога заплета може да се излеже велики заплет између Француске и Немачке, ако је затварање Шнеблово Бизмарково масло, ако дакле хоће Бизмарк да изазиве Француску. Није ли то, онда ће бити још мало вике по новинама и ствар ће се свр-

ЛИСТАК.

СА БЕСЕДЕ

ДВАДЕСЕТПЕТОГОДИШЊЕ ПРОСЛАВЕ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У НОВОМ САДУ.

Завршио се и шести дан, као последњи дан светковине вашег народног позоришта; и ево нас сада где се одмарамо од свију оних уживања, које нам је ова свечавост приуготовила. — Бар у овоме часу, дајте да учинимо ма и најкраћи преглед на рад и корист коју нам нар. позориште указује.

Не велимо да је срп. нар. позориште, на ономе ступњу, са кога би могли безбрижно погледати на остали свет, указујући на савршене уметнике наше. Народно позориште још је далеко од тога да се завесе оном хвалом којом га често неумесна критика обасипа. Оно свакво какво је и са овим, вечито номадским животом својим још за дуго привриваће у себи многе таленте, који, ако не пропадну услед незбиљске студије и недовољне управе а оне ће вегетирати и поскакивати за бледим контурама овог или оног уметника вашег, који се у овим незгодним приликама ипак у неколико од своје околине узвисио. Господо ви ме нећете за ово корети; али ја вама велим да се ви нисте много потрудили да лепе ваше таленте развијете и култивишете, да им дадете правац и да их тако узвисите на праву висину са које ће као звезда сијати.

Не заносите се сувише за ловорима, којима вас често претерано обасипамо. Верујте, на то нас гони већином одушевљење што вас тако ретко дочекујемо; па у таким приликама немамо кад ни да обраћамо довољну пажњу на учињени напредак, гледе вештине и руковања

Жао нам је што смо ограничени само на неколико стубаца те тако не можемо да опширније о свима комадима и приказивачима проговоримо; али ми се надамо да ће нам наши глумци опростити, тим пре, кад им кажемо, да су са своје стране уопште доста допринели да вам ову свечаност сјајно представе.

Т. Мандровић и Јовановић, близнаци српско-хрватске глуме, крунисали су својим улогама оне вечери, у којима су приказивали. — Ми им не можемо довољно благодарити што су се братски одазвали и дали нам прилике, да видимо и ова два изванредна глумца који нас својим играма пленише. Новосадске госпође примиле су на себе, да ове наше ремек-уметнике одликују лавор венцима и сребрним пехарима. Но да пређем на последње вече „беседу“. Беседа је била не само од новосађана но и од страног света ванредно посећена, пало је на благајни преко 800 фор. а присутно је било преко 1000 особа.

Почетак беседи био је: читање брзојавних поздрава који стигоше из свију српских и словенских крајева. Што се тиче уметничке стране беседе, на првом месту имам да кажем да је одбор позоришни брижљивији био при бирању пијеса у Беседи него ли првих 5 дана. На беседи суделоваху: Новосадско, Карловачко и Кикиндско певачко друштво „Гусле.“ А као гост из хрватске дошао нам је и загребачки „Србенда“ Дескашев, један од најбољих певача хрватске опере. Његов красан, симпатичан глас ушколован је у целом обиму. Ко год иоле разуме ову вештину којом Дескашев располаже при певању, сваки ће рећи, да је он у стању допасти се својим гласом и на већој опери, но што је загребачка. Штета, што није рачунао са широм публиком, која се овог вечера искупила, те народне песме изабрао. И г. Дескашев одликован је од новосадских госпођа такође лавор-венцем и сребрним пехаром.

Певачка друштва сва певала су добро али, овде морамо рећи да се ни једно није истакло са лепотом и складношћу певања као кикиндско друштво „Гусле.“ Под управом свога учитеља Толингера показало се то друштво овога вечера изванредно. Сва су друштва окрунисана венцима, као и г. Марковић глумац, који је својим милим гласом певајући: „Черго моја чергице“ погодио у живац присутне и изазвао најбурније пљескањем.

Једном речи свет је у Новом Саду задовољан са исходом свечаности. Позориште је доживело своју 25-годишњицу и ми му желимо да дуго и дуго подпомаже родољубивим тежњама, које се у народу нашем огледају. Нека оно буде високо уздигнуто буктиња у рукама Талије.

Опраштајући се овим путем са нашим народним позориштем и гостима приказивачима, ми овом приликом, непропуштамо, по дужности домаћинској, да захвалимо браћи Србима и свима гостима из разних српских крајева, који се одазваше нашем позиву и зачинише својим присуством ову скромну прославу младе Талије наше. Они су се већ раставили са Новим Садом и ми им желимо сретан пут, са надом да ће нас по добру поменути, као што ћемо се ми вазда сећати њиховог драгог присуства у Н. Саду.

шити. За сада још додајемо, да су француске новине јако озлојеђене, али да при свем том мирно пишу. Немачке се новине међутим нешто и сувише узнемириле.

Краљ Милан и руски посланик у Београду. Из Београда јављају, да је краљ Милан конферисао са Персијанијем, руским послаником у Београду. Вели се, да је та конференција дуго трајала. Немачко-мађарске чивутске новине придају том састанку врло велику важност. Зар се боје, да краљ Милан неће окренути опаклију, па и њима окренути леђа. Може бити да ћемо дочекати, да ће те новине отпочети Милана и грдити због тога, али нека се не боје: ми не верујемо, да ће краљ Милан дотле дотерати.

Српским народним учитељима!

Како са више страна приватним путем, а у јавним гласилима подигла се реч са питањем: „Шта је са задружним учитељским правилама? То су се чланови сомборског централног одб. нашли побуђени, да сроче један учитељски састанак сасвим дружевне природе, и да се посаветују о горњем питању. Као најзгодније место беше уочен Нови Сад, а као најзгодније време — други дан ускрса, када се отпочне и двадесетпетогодишња прослава позоришна. О овој намери беше извештен учитељски збор у Новоме Саду, који се драговољно одазвао са одобрењем. И тако присутни учитељи српски са виших девојачких школа из Панчева, Новог Сада и Сомбора и српски народни учитељи новосадских и са других страна састаше се други и трећи дан ускрса, да се пријатељски договоре и посаветују о будућој задрузи учитељској и о најпречим и најважнијим питањима која се односе срп. народних школа.

I. Пошто је председник прве учитељске скупштине на интерпелацију изјавио, да се донесена правила за удружење срп. народних учитеља још и сад находе код сл. магистрата слоб. краљ. вароши сомборске, и да још нису високом министарству на потврду поднешена; то буде једнодушно закључено да средишни одбор сомборски својим путем поради да се ствар одапне, где је запела, а у крајњем случају дата је упута истом одбору како ће да поступи.

II. Повела се реч о томе, да ли ће се чекати на потврду правила, или ће се срп. народно учитељство састати ове године, да се договори о своме стању и напретку школе. Закључено буде једнодушно, да се и ове године без обзира на то хоће ли или не штатути задружни донде потврђени бити, одржи општа главна скупштина учитељска.

III. Повела се реч, какав предмет да се тој скупштини стави на дневни ред. Једногласно буде закључено, да се на тој скупштини, као једини расправни предмет стави на дневни ред питање о организацији нашег школства у целости.

IV. Стављено је питање, како да се удеси најцелисходније тај огроман и тако важан рад. — Закључено је једнодушно, да се ради што подробнијег извршења овог задатка, цео посао подели по учињеноме распореду међу поједина учитељска тела, која да најдаље до Петрова-дне, своје елаборате поднесу средиштњем одбору у Сомбору, који ће их као целину пред скупштину изнети. —

V. На питање где и кад да се одржи друга српска народна учитељска скупштина. — Закључено је, да иста буде у Новом Саду и то месеца августа т. г. прве недеље.

Све ово јавља се учитељству српском, како би се сви без разлике за предстојећу скупштину довољно спремили. Но ако би когод од г. г. учитеља или учитељских тела хтео за време ове спреме да припомогне саветом или нацртом, или би имао поједине важне приметбе и опазке, које би рад да у ново устројство наших школа уђе, то нека се изволе било средишњем одбору у Сомбору, било појединим учитељским телима обратити и своју жељу и намеру изјавити. — Тога ради саопштавамо по реду, како је посао подељен међу поједина на томе договору присутна учитељска тела.

1. „Малодечије школе“ г. Мати Косовцу односно учитељском збору у Меленцима.

2. „Хуманитарни заводи“ г. Радивоју Поповићу односно учитељском збору у Митровици.

3. „Народна основна школа“ срп. учитељском збору у Новом Саду.

4. „Више девојачке школе“, српској вишој девојачкој школи у Панчеву.

5. „Учитељске школе“ српском учитељском збору у Сомбору.

6. „Надзор у целости“ г. Мити Нешковићу.

У Сомбору 9. априла 1887. год.

Ника Грујић,
председник I-ве учитељске скупштине.

ДОПИСИ.

—?— **Мокрин.** (Избор општинских поглавара. — Ликовање пијаних кортеша.) Толико покварености, толико умне и моралне сиротиње нисмо скоро видели, као 18. марта овде код нас. Тог дана био је избор општинских поглавара. А да вам је од куд стати па гледати ону мрску слику пијаних бирача, да сте мотрили како се наш свет вуче за нос и гласа против својих људи, а све за љубав добре напојнице — и вама би се морало смучити.

Но вреди-ли ту кукати и јадиковати? Не, никако. Овако зло мора се јавно шибати и жигосати.

Чујте дакле нашу невољу и бруку. Пре неког времена доселио се у ову општину неки Талијанац Антун Сорго. Овамо — онамо, тек се тај човек протури за бирова у нашем месту. Дуго се он знојио и копкао док је постао бировом. Кортешовао је из све снаге. Обрицао људма куле и градове. Тако је Немцима обећавао, да ће им школе са неколко разреда умножити, а Чивутима да ће се осећати као у своме Јерусалиму. Разуме се, да је све обећане уступке чинио на рачун нашег — јадног српског народа.

И кад је дошао час избора, шта мислите ко га је за бирова наместио? Наши људи, наша крв. За мало чивутске бунике, присташе да све своје напусте. Наша два по најчеститија сина, ратара, била су у кандидацији. Ни Немци ни Чивути нису хтели гласати на ове Србе — кандидате. И опет се гомила наших српских бирача повела странцутицом, те извукоше слатког Антуна Сорго за бирова свог.

Но зар није доста чуда и покора, што их је до сада Талијан Сорга починио? О томе би по најлепше умели Башахидци приповедати, јер је отуда — са великих заслуга својих док је бележник био — свечано изјурен. А каква је славна дела починио и код нас у општини, док је натарошем био, може се и отуд знати, што га је бивша дистриктска скупштина са звања скинула и за 48 случајева кривичном суду предала. Зар нисте видели колико је људи остало голих руку, без куће и земље своје, који су његовом помоћу до просјачког штапа дотерали? И вама све то није доста. Него сада, кад је већ свуда улогу своју изиграо, овде га за бирова наместиште да их и даље спасава и усрећава!...

Огрешили бисмо душу, да сву кривицу само на прост свет бацимо. Јер заиста не би до тога дошло да су нам наши српски попови иоле друкчији. Многи су бирачи пијани долазили на гласање. Чак су и српски попови, поред својих парохијана, радили за Талијана. А знате-ли зашто? За то, што им је обећао, да ће им бир у напред утеривати, и то у готовом новцу. А код њих је, знате, ова песма најмилија. Ма да је овде парохија прве класе, овим преподобним душицама никад није доста. Маре вам они за тај сиротан народ, што га је лане лед у млево потукао. Шта ћете више, кад се наш чувени поп-Гавра, који се са Германом тако својака да га на просто „кума-Глишом“ зове, кад се и тај поп-Гавра тако раздрагао, да је тог новоскованог бирова од веље радости јавно загрлио.

Но свега тога не би било, да се и овде као и свугде, не налазе по неколко одметника. Тако се особито истакао о избору неки Совра Гаврилов, позната чивутска потркуша; па онда и Мита Кнежев и Милан Суваџин. Што Совра касуља и кортешује, то већ знамо за што је. За то, што се у чивутском џепу и загрљају дави. Али шта су ова друга два хтела, то је загонетка. Но да су претерали сваку меру, то су сви видили. Мита Кнежев се тако навукао и накитио, да га се пијаног свако морао клонити, јер је гадне речи пљуском просипао, те људе врђао. У општинској седници дерао се као бессмучан, а на сокаку се правио тако луд, да су и деца за њим трчала.

Далеко смо дотерали! Честитамо том газдовању што ће нам нов биров на делу показати. А ви који сте онако весели били док сте кортешку равију пијуцкали; немојте само да зажалите, кад дође време да кијате за своју лакомисленост и пусту жеђ! Да не закукаш после: „ала наше за мало бијаше!“

Вести из места и са стране.

Радосна вест. Читамо у „Бачванину“. Са поуздане стране дознајемо, да ће српски песник Мита Поповић до који дан оставити завод у ком је био, и здрав се опет повратити у круг своје породице и својих пријатеља. Ми се од свег срца радујемо овој вести и уверени смо, да ће се овој вести зарадовати и цело Српство.

Скупштина певачких друштава, била је у кратко описана у прошлом броју „Заставе“. Данас ћемо описати опширније почетак скупштине. Председник новосадског пев. друштва др. Лаза Станојевић позива присутне изасланике страних друштава, да своје веровнице предаду. Пошто је ово учињено, видило се да су ова друштва на овом збору заступљена била: Вршачко, Футошко, Вел. Кикиндско, Новосадско, Старо-Бечејско, Земунско, Карловачко, Митровачко и Сентомашко. Кад је овај посао обављен био, др. Станојевић отворивши збор, поздрави присутне добродошлицом, разложивши циљ овога састанка, позива присутне да си конститутјишу, од своје пак стране предложи за председника др. Живка Богдана, за потпредседника Пају Марковића, за тајника Арманда Поповића а за известиоца др. Давидовца које збор једногласно усвоји. Пошто су новоизабрани заузели своја места, прочитали се писмени и телеграфски поздрави и мишљења појединих друштава која нису на овоме збору заступљена била; Белоцрквanско пев. друштво у своме телеграму одобрава и слаже се да се заједница пев. друштва оснује, Бел. Бечкеречко навађајући разлоге, предлаже да се збор не одржи, већ да се поново у току овога лета сазове збор у цели оснивања заједнице, Осечко, Загреб. и Вуковарско је за одржавање, а Чаковачко је против одржања. Пред. Живко Богдан пита збор, дал' се у томе слаже да се овај збор одржи, пошто се из прочитаних писама види, да нису сва друштве заото да се овај збор данас одржи, већ да се одложи. Пошто се збор за одржање изјаснио, прешао је на претрес од стране Кикиндског пев. друштва подношених правила која су се неким исправцима и допунама примљена. Донећемо у целости.

Српска читаоница у В. Бечкереку добила је нову управу, те ће почети живити новим, лепшим животом од досадањег. Изабрани су: за председника Др. М. Ђорђевић, за потпредседника С. Димитријевић, за перовођу Д. Панић, за благајника Т. Ристић, за књижничара С. Клее. Годишња чланарина је 4 ф.

Да ли опадамо бројно? У Беодри у Банату родило се прошле године 111, а умрло 83 Срба. Више је дакле рођено 28. Венчало се 21 пар.

Осветлење гасом увешће се у Панчеву, како нам оданде јављају. Та новина увешће се још ове године.

Позоришна дружина Јовановићева, која путује по Србији, стигла је у Шабац. Као што „Шабачки Гласник“ јавља, даваће дружина тамо неколико представа.

Прослава педесетогодишњице Трнског. Као што загребачке хрватске новине јављају, у Загребу се саставио одбор од госпођа за прославу педесетогодишњице књижевнисања Ивана Трнског. „Креснице“ Трнскове посвећене су Хрватицама, Словенкама и Српкињама, па с тога је изашао позив, да се и Словенке и Српкиње придруже тој прослави, а ове се томе већ и одазвале.

Др. Гига Авакумовић. Јављају нам из Беча, да је Гига Авакумовић родом из Карловаца, проглашен на бечком универзитету за доктора права. Живио и евала му!

Стање у Србији: Из Шапца јављају „Одјеку“: У Врањској (Срез Посаво-Тамнанска) извршена је продаја двадесет кућа за наплату порезе. Сељани из целог округа продају, већ сада на зелен пшеницу, зоб, јечам, кукуруз и шљиве по што ко хоће: пшеницу дају за 6, а шљиве за 10—12 динара 100 ока, само да до новаца дођу, како би порез платили. По овоме се види, да је по целој Србији благостање у највећој мери сасвим у оном смислу како то „Видело“ разуме.

Кратне вести. На Моришу од Сегедина до Макова пловиће пробе ради лађа једна. Ако се за месец дана покаже, да се пловидба исплаћује — пловиће иста лађа и даље. — У Сегедину падају многе велике и јаке трговачке куће. — Из Ајачије јављају, да је не далеко од Бонифација утонула америчка лађа Тасманија. Од 180 људи, који су били на лађи, удавило се 74. — Мађ. народ. позориште у Пешти биће затворено од 1. јуна до 1. августа. За то време неће ни глумци добијати плате. С тога је у изгледу велика криза.

Трговина.

= **Нови Сад**, 13. (25.) априла. На житарској пијаци нашој, отпочео је овонедељни посао блажијим обртом и довозом мањим него што беше прошле недеље. Са горњих пијаца извешћују да су млинови споразумно уделили ограничену израду брашна пошто је извоз у иноземство застао. Цена је рани и у овим околностима у главном одржала се, само је кукуруз са 5—10 н. појевтинио. Данас је цена рани код нас: Пшеница 8 ф. 80—9 ф. Наполица 7 ф. 90 н. Зоб 5 ф. 60 н. Јечам 5 ф. 50 н. Кукуруз по каквоћи 5 ф. 20—25 н. Све од 100 к.

Производи покрај мале продаје по непромењеним ценама.

*

У Будимпешти 11. (23.) априла. Производи. Вуна. Од дужег времена нема промене у послу са овом робом. Боља роба се иште јевтиније, средње је мало на пијаци. а продано је ове по 93 ф. ординарије врсте су пазарили лиферанти за војену потребу по 58—62 ф. од 56 кгр. Продано је све 350 м. ц.

Маст 53 ф. 75—54 ф., за јуни-септембар 54 ф. Сланина 45—46 ф., сува 51—50—52 ф. 50 н. од 100 кгр. Шљиве су пазарене за извоз. Плаћане босанске крупне 16 ф. 96 н., средње 14 ф. 75 н., до 17 ф. 28 н. од 56 кгр. Спирит нерафиниран 25 ф. 75 н. рафиниран 28 ф. 75 н., до 9 ф.

*

У Будимпешти 11. (23.) априла. (Извештај Костовића и друга.) Житарска радња. Под упливом веће или мање понуде показо се правац у житарској радњи час мирнији час чвршћи, и обрт је био много већи него прошле недеље.

Овдашњи као и из провинције млинови су се договорили да од краја идуће недеље редуцирају фабрикацију т. ј. да мање мељу.

Из овога узрока нису имаоци продају зауставили, него су и даље по дневној цени продавали које се ове целе недеље без промене одржала.

Обрт смо имали ове недеље скоро на 100.000 мет. цент.

Раж, правац чврст фина роба 5 н. више трговачка роба 6 ф. 65—6 ф. 75 н., прима до 6 ф. 90 н. Јечам за рану правац мирнији прошле недеље слабо се одржала. Кукуруз 5—10 н. јефтинији 5 ф. 65—60 н. Зоб лабава 15—20 н. јефтинија лошија роба 5 ф. 85—5 ф. 90 н. трговачка роба 6—6 ф. 15 н., прима до 6 ф. 40 н. Репица 10 ф.

Термини: Жито за пролеће 9 ф. 25—9 ф. 27 н. Жито за јесен 8 ф. 27—8 ф. 29 н. Кукуруз за мај јуни 5 ф. 69—5 ф. 71 н. Зоб за пролеће 6—6 ф. 2 н., зоб за јесен 6 ф. 2 н. до 6 ф. 3 н. Репица за август-септембар 11 ф.

*

Течај златног и сребрног новца на пешт. берзи од 13. априла.

Дукати — — — — — — —	5·93
Наполеондори (20 франака) — — —	10·03
4% угарска златна рента — — —	101·05
5% „ папирна „ — — —	88·25
Немачке држ. марке — — — —	62·35

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ.“

(Стигли 13. априла у вече.)

Париз. Француска влада јавила немачкој влади, да је Шпебл на два писма, што му их писао немачки полицајни комесар Гауч, а у којима га је овај звао на састанак отишао и тада да је ухваћен и затворен.

Рим. Војни заповедник у Африци Салети искао је брзојавно још два батаљона пешака и неколико топова.

Свима сродницима, пријатељима и познаницима јављамо, да ће се **шестонедељни парастос** нашем драгом покојнику

ЛАЗИ НАНЧИЋУ

у суботу 18. (30.) априла о. г. у вршачкој великој цркви у 9 сахати пре подне одржати.

Тинка Нанчић.
Јулија и др. Б. Илијић.

Ред пловидбе

помесног пароброда „Нимфе“, од 12. марта 1887. до даље наредбе.

ИЗ КАМЕНИЦЕ У НОВИ САД:
Пре подне: 6, 8, и 3/4 сахата.
После подне: 2, 4, и 6 сахата.

ИЗ НОВОГ САДА У КАМЕНИЦУ:
Пре подне: 7, 9, и 11 сахата.
После подне: 3, 5 и 1/2 7 сахата.

Недељом и свецем не иде по тарифи, него по потреби.

Повратне карте имају вредност само за тај дан, за који су извађене.

Каменица, дана 12. марта 1887.

Отправништво.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

На упражњено учитељско место у Соки отвара се овим стечај. Плата је на годину 150 фор. а. вр. 36 кибли жита за лебац, 6 фор. паушал, 1 1/2 ланац ораће земље, и толико као мало међе, на које учитељ порезу плаћа, од сваког спровода где позван буде 50 новч. 3 хвата тврди дрва, и слободан стан с баштом. Стицатељи морају са сведоџбама доказати да су сомборску препарандију са добрим успехом свршили, и да су вични мађарском језику.

Поред прописани дужности, обвезан је учитељ, у цркви појати, и децу у црквеном појању обучавати, првенство имају они који се лично овој опћини пријаве, и то: о њиховом трошку, и да ће се са сваким учитељем поступати по закључком записника црк. школског, под бројем 14. — 1887.

Који желе ово место получити, нека своју молбу са доказима обиљежи, и најдуже до 20. маја о. г. по с. к. на потписаног припошље.

Сока (Post Bánlak) 22. марта 1887.

Драгољуб Вијатовић, перовођа и привремени учитељ. **Александер Јанковић,** председник. 3—3

СТЕЧАЈ.

Подписано друштво потребује једнога коровођу вешта песми и музици.

Годишња је плата за сада 360 фор., а дужност коровође је, друштво 3 пута недељно певању учити те код беседа и забава као и у цркви при богослужењу друштвеним збором управљати.

Рок стечају је 15 мај.

У Д. Тузли 3. априла 1887.

За доњотузланско српско црквено певачко друштво.

Н. Јовановић тајник. 2—3 **Р. Ј. Јовановић** председник.

АРЕНДЕ

140 јутара земље са свима потребним зградама дајем од 1. октобра на три и више година у аренду. Ко жели узети нека се обрати у Митровици код

1—3 **ФРАЊЕ ИВКОВИЋА.**

ИЗДАВАЊЕ ГОСТИОНИЦЕ

ПОД НАЈАМ.

Вел.-бечкеречка црквена општина држаће ради издавања под најам своју на великој пијаци налазећу се гостионицу „код мађарског краља“ **у недељу 26. априла (8. маја) т. г.** у 3 сата после подне у дворани црквене општине јавну дражбу, и то на три године, почињући од 1. новембра 1887. до краја октобра 1890. п. р. Иста гостионица имаде кафану, крчму, 12 гостински соба, стан за гостионичара и послужитеља, кујне, шпајз, шупе, велику шталу, леденицу и т. д.

Ближа условија даје потписани.

У Вел. Бечкереку 2. (14.) априла 1887.

Кузман Мунчић, старатељ. 3—3

Власник и издавалац Милија Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Јаша Томић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.